

W935-5.0

MARWNAD

1/2 ER

COFFADWRIAETH

AM Y

PARCH. THOMAS CHARLES, A. B.

Yr hwn a ymadawodd a'r byd y pummed
o Hydref, 1814. Yn y 59 mlwydd
o'i Oed.

MRS. CHARLES

hefyd a ymadawodd a'r byd y 24 o'r un
mis, yn y 60 mlwydd o'i hoed.

Gwell yw dydd marwolaeth, na dydd genedigraeth.
Solomon.

A'r doethion a ddifgleiriant fel difgleirdeb y ffurfa-
fen, a'r rhai a droant lawer i gyfiawnder a fyddant
fel y fêr, byth yn dragwydd.

Daniel.

TALGARTH:

Argraphwyd gan Evan Hughes.

1815.

NOT IN LIB
X29104522X

MARWNAD, &c.

MAE'r Eglwyfi yn galaru,
Trwy'r gogledd-dir faith a'r de,
Am farwolaeth *Charles o'r Bala*,
Ffyddlon was i Frenhin ne;
Fe fu ffyddlon yn llaw'r nefoedd,
I gyhoeddi'r 'fengyl lân,
A'i throsglwyddo i ardaloedd,
Lle na bu hi 'rioed o'r bla'n.

2 Hyn yn unig oedd ei ddyfais,
A'i fyfyrddod ddydd a nos,
Po'dd y gallai ddodi allan,
Werthfawrogrwydd ange'r gro s,
Enw'r Iesu oedd yn wastad,
O flaen ei lygaid ef o hyd,
A lles eneidiau byd colledig
Oedd ei lafur ef i gyd.

3 Nid rhwym o baich ar ysgwydd arall,
Heb ymaflyd ynddo ei hun,
A'u coffau drachefn ganddo
Y gorch'mynion nid oedd flin;
'Roedd ei eiriau ynghyd â'i gamrau,
Yn cyfaddeu'n uchel iawn,
Mai dieithr ar y dddear,
Oedd ef yma fore a 'nhawn.

4 'Roedd e'n dad i'r allfaliwn,
Trwy'r gogleddir fawr a'r de,

A hynny nid o ofodiad dynion,
 Ond gosodiad Brenhin ne;
 'Roedd yn drachtio o'r ffynnonau,
 Nes ba'i fronnau'n llawn o laeth,
 A'r eglwyfi'n cael eu maethu,
 Gan yr hyfryd ddidwyll faeth.

5 'Roedd yn galw ar bregethwyr,
 O am help i dynnu'r rhwyd,
 Ac am loywi eu crymmanau,
 Fel y cae'r llangesfau fwyd;
 O na safed neb yn segur,
 Ond pawb yn ffyddlon yn ei le,
 'N erbyn byd a chnawd a fatan,
 A'i holl gas ddichellion e.

6 Fel hyn y byddai'n llawn ei enaid,
 Yn wastad ynghyn lleidfa'r faint,
 Ac yn dywedyd wrth ei frodyr,
 Fod gwafanaeth Duw yn fraint,
 'Roedd yn tynnu o'r ffynnonau,
 A'r pibellau'n carrio'r dw'r
 Trwy'r eglwyfi heb ei golli
 Y mae'n llawn dyfthiolaeth siwr.

7 O mor hôff oedd ganddo wrando,
 Geiriau Duw o enau plant,
 'Roedd hynny'n wastad rym i'w ysfryd,
 Fel melus win neu loyw nant,
 Fe'u gosodai fel colofnau,
 Neu fel dinas fawr ar fryn,
 Nes y bae torfeydd yn d'wedyd,
 Ni welfom ni erioed fel hyn.

8 Wrth wel'd hyn fe fyddai'n ofern,
 Mewn cynddaredd mawr a liid,

Ac yn ochain yn ddychrynlyd,
 Fod *Charles* yn aflonyddu'r byd ;
 O na fagai hyn eiddigedd,
 Ar ryw filoedd lanw ei le,
 A mil o weithiau yn helaethach,
 Aneirif ydyw doniau'r ne.

9 Beth bynnag 'maflai ddwyllaw ynddo
 A'i holl egni gweithiau'n rhwydd,
 Ac ni chae un rhyw ddiogi,
 Mo'i ddiodef yn ei wÿdd,
 Nid breuddwydio dan ei ddwylo,
 Am ryw amfer gwych i dd'od,
 Ond gwafanaethu Duw yn wrefog,
 A rhodio'n addas er ei glod.

10 Ac fe gym'rai bob manteifion,
 A chyfleusdra i dd'weud y gwir,
 Nid yn unig yn y pulpit,
 'Roedd e'n hau'r gronynau pur,
 Ychydig yma, a 'chydig accw,
 Ac ni attaliau ddim o'i law,
 Ond d'weud y gwir wrth ei gymydog,
 Saif yn nydd y farn a ddaw.

11 Ymarferwch â'r gair sanctaidd,
 Sydd yn dryllio'r graig fel gordd,
 P'odd y gellwch fyn'd i'r nefoedd,
 Ac heb wybod dim o'r ffordd,
 O na chym'rwch hanes unig,
 Mynwch wybod meddwl Duw,
 P'odd y mae'n cyfodi'r meirw,
 I dd'od i'r lan o'u beddau'n fyw.

12 Dyma'r modd y byddai'n deisyf,
 O cymmoder chwi âg Ef

Eistedd ar y drugareddfa,
 Mae Tywyfog mawr y nef,
 Dewch blant bychain, dewch henafgwyr,
 Dewch chwi ieuengetyd, canol oed,
 I briodas mab y Brenhin,
 Gwledd na bu o'i bath erioed.

13 Bore godi hwyr i gyfgu,
 A phregethu'n ddiwyd iawn,
 Ni ostegai, ag ni ddistawai,
 Yn y bore na'r prydnhawn,
 Yr oedd cariad ynddo'n berwi,
 Ac ni's gall'fai dewi son,
 Am drag'wyddol arfaeth gadarn,
 A rhinweddau gwaed yn Oen.

14 Fe 'sgrifenodd aml lyfrau,
 A thraethiadau buddiol iawn,
 Byddai'n myn'd ac yn dychwelyd
 Dros y moroedd llydain llawn,
 'Roedd yn llawn o duedd duwiol,
 Danfon Biblau dros y byd,
 I'r paganiaid, lle mae t'w'llwch
 Yn eu cuddio oll i gyd.

15 'Fe fyddai'n myned i'r dinafoedd,
 Ac yn chwilio yn ddilai,
 Ac yn gofyn i'r trigolion,
 A oes Bibl yn eich tai,
 'Fe dosparthau'r trefydd mawrion,
 'Fe'u gofodai i ofal rhai,
 Sef golygwyr o'r ffyddlonaf
 A'r duwiolaf ag a gai.

16 Hyn fendithiodd Duw yn rhyfedd,
 'Fyned a'r newyddion da,

I ddiddymu anwybodaeth,
 Lle'r ymledodd fel rhyw bla,
 'Roedd mor fyddlon gyd â'r tlotaf,
 A chyd â'r cyfoethogaf ddyn,
 Gan gydnabod mai'r un sylwedd,
 Yw plant *Adda* bob yr un.

17 'Roedd yn llawn o dân y nefoedd,
 A'i enaid weithiau fyddai'n fflam
 Wrth wel'd torf o bechaduriaid,
 A'u heneidiau'n gwneuthur cam;
 'Fe fu'n foddion yn llaw'r nefoedd,
 I wneud peth rhyfodd yn ei ddydd,
 Tra b'o haul yn y ffurfafen,
 Am *Charles o'r Bala* coffa fydd.

18 Allai lai na chyffwrdd rhyw beth,
 Am y swmbl gafodd e',
 Ar y mynydd cribog uchel,
 Wrth drafaclu o le i le,
 Protedigaeth a'i cyfarfu,
 Dwfr chwerw Mara oedd,
 Ond o'r 'sferbwd daeth melusder,
 A wnaeth lawer wrth eu bodd.

19 Nid oes ond Jehofa'n unig
 'Dry gyfgod ange'n fore dydd,
 Nid oes dim yn anhawdd iddo,
 Os gofynir ef mewn ffydd,
 Mae pob peth yn eiddo i ni,
 Bywyd, angeu os bydd raid,
 Nid oes arnom ddim yn eisiau,
 Ond ael Iesu Grist o'n plaid.

20 Cariad, caredigrwydd brawdol,
 Oedd e'n fagu y'mhob man,

Codi'r gliniau fae'n ymollwng,
 Hoffai'n fiwr ddidanu'r gwan,
 Llewyrchu felly ger bron dynion,
 Rhodio'n weddus wrth liw dydd,
 A iachau y cloff yn hytrach,
 Wna'r bywyd oedd e'n fyw trwy ffydd.

21 'Roedd yn begian help gweddiau,
 Dros ei deulu wrth orfedd nef,
 Nac anghofiwn ddim o hynny,
 Dros ei feibion anwyl ef,
 'Fe feithrinodd amryw filoedd
 O blant cymru a lloegr fawr,
 Nid oes neb a all ddych'mygu,
 Faint ei wobr ef yn awr.

22 'Roedd e'n llariedd ae yn dirion,
 A'i wyneb-pryd fyddai'n llon,
 Gall'fai'r gwaela nefu atto
 Ac a droediau'r ddaear hon,
 'Fe wrandawai drydar enaid,
 Ac os cai e'r lleiaf peth,
 'Fe wnae fagu hynny i fynu,
 Ac ni chae e' fyn'd ar feth.

23 Ond os gwelai rai'n rhyfygu,
 'Nglyn â'u beie'n mentro 'mla'n,
 Ni wnae arbed dim o'r rheini,
 Cym'rai gleddau'r gair i'w gwân,
 'Roedd yn cario pob gorchwyliaeth,
 Gyd â rhyw gylondob mawr,
 Burach burach hyd y diwedd,
 O mor anhawdd 'mado 'nawr.

24 'Roedd e' megis tyw'sen addfed,
 'Nawr yn disgwyl am y dydd,

Ac yn d'wedyd wrth ei Arglwydd,
 Gollwng di dy was yn rhydd,
 'Fe dyfïolaethe 'ngrym y dyfroedd,
 Er mor arwed oedd yr hîn,
 Ei fod yn noddfa ddigon cadarn,
 I w gynnal yn y tywydd blin.

25 Er cymmaint oedd ei ddefnyddioldeb,
 Yn y winllan tra fu byw,
 Mil o weithiau'n werthfawrocach,
 Ei farwolaeth gan ei Dduw,
 Na alarwn fel heb obaith,
 Ond ymostyngwn hyd y llawr,
 Nid oes yma ddim yn digwydd,
 Ond a drefnodd arfaeth fawr.

26 Mae Duw yn carrio 'mlaen ei achos,
 Yn hollol ar ei 'sgwyddau ei hun,
 Draw o'r oesoedd y bu *Abel*
 'Mlaen hyd ddyddiau Mab y dyn,
 O am gredu'r addewidion,
 Ddaeth o enau Brenhin nen,
 Byddaf gyd â chwi bob amfer,
 Hyd y diwedd oll Amen.

DIWEDD.